

**Gedeputeerde Staten van Gelderland
Secretariaat commissie van advies voor
bezwaarschriften en klachten
Postbus 9090
6800 GX Arnhem**

Betreft : bezwaarschrift m.b.t. het besluit 2011-010977 publicatiedatum 6 juli 2011

Arnhem, 24 augustus 2011

Geachte heer / mevrouw,

Onze fractie maakt bezwaar tegen het aanwijzingsbesluit art 67 Flora- en Faunawet, om wilde zwijnen binnen de bebouwde kom van Epe (met hagel) af te schieten ¹.

Hoewel het ongebruikelijk is dat onze fractie op deze wijze bezwaar maakt tegen besluiten van het college, hebben we gemeend dat in dit geval toch te moeten doen, omdat de schriftelijke vragen die we over dit aanwijzingsbesluit gesteld ² hebben niet beantwoord konden worden terwijl het besluit ter inzage lag, en omdat we door het zomerreces het college hier nog niet tijdens een commissie- of Statenvergadering over konden spreken.

Wij maken om meerdere redenen bezwaar. De eerste twee redenen zijn al genoemd in ons pro forma bezwaar dat we op 12 augustus hebben ingediend.

1. Geen financiële middelen voor rasters.

Ons belangrijkste bezwaar is dat er geen raster aanwezig is tussen het leefgebied van de wilde zwijnen en de bebouwde kom. Op diverse plaatsen rond de Veluwe is aangetoond dat een raster werkt. Afgelopen jaren is op die manier overlast in Apeldoorn en bij Nunspeet opgelost. In de toelichting van de aanwijzing is aangegeven dat momenteel geen financiële middelen beschikbaar zouden zijn om een raster te realiseren. Naar ons idee zijn er voldoende financiële mogelijkheden, het is maar waar je prioriteit aan geeft. In een brief van de gemeente Epe d.d. 1 augustus 2011 geeft de gemeente aan wat de werkelijke redenen zijn dat er nog geen raster geplaatst is, namelijk dat bewoners van Epe een raster ontsierend vonden, en vonden dat het de toegankelijkheid van het bosgebied verminderde.

De toegankelijkheid van het bosgebied kan gemakkelijk behouden blijven door op diverse

---

¹ http://www.gelderland.nl/Documenten/Themas/Landelijk_Gebied/Natuur/Natuurbeheer/aanwijzingsbesluitwildezwijnbebouwdekompe30062011.pdf

² http://sis.prv.gelderland.nl/brondoc/PS/2011/VRAGEN/SIS_9768.PDF
http://sis.prv.gelderland.nl/brondoc/PS/2011/ANTWOORD/SIS_9801.PDF

plaatsen toegangspoorten in het raster te maken. Natuurlijk kan men een raster ontsierend vinden, maar er is in Epe in het bosgebied een complete woonwijk gebouwd, met hekken en rasters om de woningen. Het is duidelijk dat het aanzicht van een raster dan geen reden kan zijn om beschermde dieren (met hagel) af te schieten.

Bovendien waren op bepaalde plaatsen rond de Veluwe al in de middeleeuwen "wildgraven" aanwezig om wild uit akkers weg te houden.

Uit een onderzoek van de provincie in 2009³ is gebleken dat op diverse plaatsen nog rasters ontbreken (niet toevallig de plaatsen waar soms overlast is).

In nieuwsbrief 37 van de Vereniging Wildbeheer Veluwe⁴ op de website van de provincie staat :

"De meeste problemen komen op dit moment uit Epe. De Gemeente Epe en de Provincie Gelderland zijn er onderling nog niet uit wie nu probleemhouder is. Dit staat een effectieve aanpak vooralsnog in de weg. Naast schade door wroetactiviteiten komt steeds verder de openbare veiligheid onderdruk te staan."

Misschien moet dat wel gelezen worden als dat niet zozeer het ontbreken van financiële middelen het probleem is, maar meer de verdeling van de kosten.

2. Datum ter inzage ligging.

De beschikking heeft van 6 juli ter inzage gelegen, tot en met 12 augustus. We vragen ons af of dat lang genoeg is, gezien de periode van 6 weken die een beschikking volgens de Algemene wet Bestuursrecht ter inzage moet liggen. Zeker tijdens de zomervakantie zou deze periode in acht moeten worden genomen. Omdat we in eerste instantie pro forma bezwaar gemaakt hebben, willen we ook op deze korte termijn wijzen.

3. Gebruik Duitstalige onderbouwing.

Het gebruik van hagelpatronen, in afwijking van de regels in het besluit "beheer en schadebestrijding dieren", wordt met een Duitstalige tekst [Hespeler] onderbouwd. Het is een tekst met technische termen als "Posten", "Schrotschuss", "Büchsenpatronen". Om deze tekst als onderbouwing te gebruiken zou hij op zijn minst deskundig in een Nederlandse versie vertaald moeten worden, met termen die aansluiten bij wat in de Nederlandse wet- en regelgeving gebruikelijk is. Voor het beoordelen of er sprake is van onnodig lijden is een correcte vertaling noodzakelijk van passages als

- *79 % von mit Schrot beschossenen Sauen (Frischlinge, Überläufer) konnten geborgen werden,*
- *aber nur ca. 50 % von mit Flintenlaufgeschossen beschossenen Sauen konnten geborgen werden."*

4. Hagelpatronen en dierenwelzijn.

Volgens [Hespeler] is het schieten van wilde zwijnen met een bepaald soort hagelpatronen onbetrouwbaar. Soms worden dieren aangetroffen met oude schotwonden veroorzaakt door die hagelpatronen. Dit is duidelijk in strijd met artikel 47 van de Flora- en Faunawet, die aangeeft dat wild tegen onnodig lijden beschermd dient te worden. Ook in artikel 72 lid 1 is aangegeven dat geen middelen gebruikt mogen worden die onnodig lijden van dieren veroorzaken. Artikel 67 lid 2 sub b geeft aan dat Gedeputeerde Staten geen andere middelen mogen aanwijzen, als die onnodig lijden van dieren veroorzaken. Gedeputeerde Staten mogen dan niet afwijken van het bepaalde bij of krachtens artikel 72, vijfde lid. Artikel 72, vijfde lid geeft (onder andere) aan dat het verboden is dieren te vangen of te doden in strijd met de regels die op grond van het derde lid worden gesteld. In het derde lid staat onder sub

³ http://sis.prv.gelderland.nl/brondoc/PS/2009/INGEKOME/SIS_7128B1.PDF

⁴ <http://www.gelderland.nl/veluwe-vallei/2011%20VC%2006-07%20Vergaderstukken/VC%2059.7%20tk%20g%20VVV%20jaarverslag%20NBRF2011.pdf>

a dat die regels ook betreffen de soorten waarop de middelen betrekking hebben. In artikel 7 lid 10 sub c van het besluit "beheer en schadebestrijding dieren" is aangegeven dat wilde zwijnen slechts met kogelpatronen gedood mogen worden. Uit de tekst van Hespeler blijkt duidelijk dat er bij gebruik van hagelpatronen meer kans is op aangeschoten dieren, en onnodig lijden. Gedeputeerde Staten mogen dus geen aanwijzing geven voor het gebruik van hagelpatronen.

5. Gebruik hagelpatronen.

Op de website van de provincie is te lezen dat het gebruik van hagel zou zijn toegestaan, maar uit de tekst van de aanwijzing is niet duidelijk of hagelpatronen nu wel of niet worden toegestaan. De aanwijzing geeft weliswaar aan dat (in afwijking tot het besluit "beheer en schadebestrijding dieren" artikel 7 lid 10 sub b) een geweer met een gladde loop mag worden gebruikt, maar geeft niet aan of (in afwijking van artikel 7 lid 10 sub c) hagelpatronen mogen worden gebruikt. Een geweer met een gladde loop wordt weliswaar vaak gebruikt voor hagelpatronen, maar dat is niet noodzakelijk.

6. Onvolledige aanvraag.

De aanvraag van de gemeente, een brief van de waarnemend afdelingsmanager Openbare Ruimte met als kenmerk 2011-55828, is zeer onvolledig. Het is onbegrijpelijk dat de provincie een aanwijzing verleent op grond van een verzoek dat niet meer tekst bevat dan een half A4-tje.

De provincie heeft bijvoorbeeld eerder een ontheffing verleend om de dieren met een vuurwapen te verjagen. De werking daarvan is natuurlijk beperkt omdat geen raster aanwezig is, maar het is uit de aanvraag volstrekt niet duidelijk in hoeverre de gemeente eerst systematisch verjaagacties uitgevoerd heeft.

7. Werkplan.

In de aanwijzing wordt vaak verwezen naar het werkplan van de gemeente Epe. Op 13 juli kon men ons op het gemeentehuis dat werkplan niet laten zien.

Later hebben we het wel ontvangen. In het werkplan staat :

"De tot nu toe uitgevoerde aanpak waarmee in juli 2009 is gestart blijkt onvoldoende effectief. Dit is mede het gevolg van een beperkte aanpak in het seizoen 2010/2011 om diverse redenen. Hieruit blijkt dat een structurele niet aflatende aanpak noodzakelijk is om het probleem op te lossen."

We krijgen hieruit de indruk dat het eerdere beleid van verjaging niet gewerkt heeft door een te beperkte of niet structurele aanpak in het seizoen 2010/2011. Dát zou opgelost moeten worden.

8. Toestemming grondgebruikers.

Een grote bijzonderheid is dat Gedeputeerde Staten bepalen dat geen toestemming van de grondgebruikers nodig is om de dieren (binnen de bebouwde kom) af te schieten. Het mag duidelijk zijn dat het voor dierenliefhebbers een traumatische ervaring is wanneer in hun tuin dieren worden afgeschoten, zeker als de werkelijke reden voor de overlast is dat de gemeente verzuimd een wildraster te plaatsen. Het is waarschijnlijk dat sommige bewoners zullen proberen te voorkomen dat dieren in hun tuin worden neergeschoten (mogelijk met gevaar voor eigen leven), zoals sommigen ook hebben geprobeerd te voorkomen dat gezonde dieren worden geruimd bij een uitbraak van een dierziekte waartegen niet meer wordt ingeënt.

Uit de toelichting van de aanwijzing blijkt dat dit aspect totaal niet is meegewogen.

9. Vangen in plaats van afschieten.

Als een raster geplaatst zou worden, kunnen de dieren aan de verkeerde kant van het raster binnen de bebouwde kom met een vangkooi gevangen worden, en aan de andere kant gebracht worden. In Apeldoorn heeft men er indertijd ook voor gekozen de dieren naar de andere kant van het nieuwe raster bij de Europaweg te verjagen. Het zou zelfs mogelijk zijn de dieren aan de verkeerde kant te vangen en te steriliseren zoals dat ook bij zwerfkatten gebeurt, voor ze teruggezet worden. (Als daarvoor een ontheffing gegeven kan worden.)

10. Ineffectief.

De aanwijzing wordt gevraagd en verleend tot 1 september 2011. Direct daarna gaf de betrokken buitengewoon opsporingsambtenaar (boa) in een krantenartikel⁵ aan dat dit niet voldoende is, en dat er nog minstens twee jaar overlast zou zijn. Het is dus duidelijk dat dit geen effectieve maatregel is.

11. Voeren van wilde zwijnen.

De overlast bij Epe is (ook volgens de boa) mede het gevolg van het voeren van de wilde zwijnen rond Epe. In antwoord op onze vragen over het voeren⁶ heeft de provincie eerder geschreven⁷

“Het is daarom wenselijk dat gemeenten in hun APV een voerverbod opnemen en dat zij hiervoor handhavers aanwijzen. Hierover is ambtelijk met een aantal gemeenten reeds overleg gevoerd.”

Recent was op Omroep Gelderland⁸ te zien dat toeristen de wilde zwijnen nog steeds voeren, en hele zakken brood het bos ingooien. “De dieren zijn zo tam dat ze bijna uit de hand eten.” De boswachter staat het oogluikend toe. De gemeente Epe doet er weinig tot niets tegen. Volgens een van de wethouders kent de APV nog steeds geen voerverbod waarop gehandhaafd zou kunnen worden.

12. Kunstlicht en restlichtversterkers.

Het besluit staat het gebruik van kunstlicht en een restlichtversterker toe. Volgens de Benelux-Overeenkomst op het gebied van de jacht en de vogelbescherming kan het gebruik van kunstlicht en restlichtversterkers niet toegestaan worden.

De afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State behandelt op dit moment het gebruik van kunstlicht bij de jacht op vossen⁹.

Vriendelijke groeten,
Luuk van der Veer,
Fractievoorzitter Partij voor de Dieren Gelderland,
Postbus 9090,
6800 GX Arnhem.

---

⁵ <http://www.destentor.nl/regio/veluwoord/9087544/Overlast-zwijnen-duurt-zeker-nog-2-jaar.ece>

⁶ http://sis.prv.gelderland.nl/brondoc/PS/2008/VRAGEN/SIS_6102.PDF

⁷ http://sis.prv.gelderland.nl/brondoc/PS/2008/ANTWOORD/SIS_6154.PDF

⁸ <http://www.omroepgelderland.nl/web/nieuwsartikel/1048661/Zwijntoerisme-op-zijn-hoogtepunt.htm>

⁹ <http://zoeken.rechtspraak.nl/detailpage.aspx?ijn=BR4045>